

Asia: VN/23031/2025

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi metsästyslain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Metsästäjäliiton Pohjois-Savon piiri kiittää mahdollisuudesta lausua esityksen kohteena olevasta metsästyslain muutoksesta ja toteaa seuraavaa:

On hyvä asia, että suden kannanhoidollinen metsästys pyritään mahdollistamaan lainsäädännön muutoksilla, mutta tähän työhön tulisi sisällyttää myös ilves ja karhu eli samalla tavalla kun nyt on määritelty sudelle viitearvo ja tehdään lakimuutoksia, tämä tulisi myös tapahtua karhun ja ilveksen kohdalla. Ministeriön ja lainvalmistelijoiden työ on kuitenkin kiitoksen arvoista, koska liitemuunnos ja esitys kannanhoidollisten lupien mahdollistamiseksi on sinällään iso askel oikeaan suuntaan. Suden viitearvo kuitenkin on mielestämme liian korkea ja sitä tulisi ehdottomasti muuttaa 273 yksilöstä 165 yksilöön. Tälle viitearvon pienentämiselle löytyy päteviä tieteellisiä perusteluja; mm. Ruotsin tieteellisesti laadittu viitearvo on 170 yksilöä tilanteessa, jossa sinne ei juurikaan Ruotsin rajojen ulkopuolelta tule uusia susia ja Suomessa on kuitenkin pitkä itäraja Venäjän kanssa, josta valuu koko ajan uutta geeniiä Suomen susipopulaatioon (Varsinkin nyt kun suden pyynti Venäjän puolella on vähentynyt Ukrainan sodan takia). Suomen ja Ruotsin välillä on myös maiden pinta-alassa olemassa selvä ero eli Ruotsi on pinta-alaltaan suurempi kuin Suomi.

Kannanhoidollisella metsästyksellä metsästettävien susien enimmäismääräksi on määritelty 65 yksilöä, joka on todellisuudessa todella vähän. Käytännössähän tämä tulisi tarkoittamaan sitä, että lupia kohdistettaisiin eteläiseen Suomeen sekä rannikolle ja Itä-Suomen susi kurjimus tulisi jatkumaan lähes entisellään. Tämänhetkinen esitetty lupamäärä ei ole riittävä oikaisemaan vääristynyttä susikantaa, saati poistamaan tai merkittävästi edes vähentämään vahinkoja. Suomen Metsästäjäliiton Pohjois-Savon piirin mielestä tarvittava pyyntilupamäärä susien kannanhoidolliseen metsästykseseen olisi 163-200 kaatolupaa. Lupien kohdistamisen perusteina tietysti käytetään havaintomääriä ja se on sinällään oikein, mutta se pitäisi osata myös suhteuttaa siinä määrin, että kuinka paljon havaintomäärät ovat kytköksissä tietyllä alueella asuvien ihmisten määrään; mitä enemmän ihmisiä asuu tietyn kokoisella alueella, niin sitä enemmän myös havaintoja susista tulee. Pohjois-Savossa havaintomääriin paikoitellen vaikuttaa myös se, että metsästys koiria apuna käyttäen on vähentynyt susien uhan takia. Näin ollen tämä hallitusohjelman tavoite sosiaalisesta sietokyvystä tullaan huomioimaan näin pienellä lupamäärällä paljon paremmin tiuhemmin asutuilla

alueilla ja harvaan asuttu Itä-Suomi saa todennäköisesti vain muutaman kaatoluvan ja se ei todennäköisesti tule muuttamaan alueella susitilannetta mitenkään. On myös huomioitava se, että jos poistettava yksilö on yksittäinen susi, niin sen poisto ei luo muihin susiin ihmis-/ koirapelkoa. Tietysti vahinkoa aiheuttava susi on poistettava oli se yksin kulkeva tai lauman jäsen, mutta myös tällaisissa luissa on huomioitava poistojen vaikutus. Edelle mainittuun viitaten 65 yksilöä on aivan liian pieni määrä. Suden metsästysaika tulisi alkaa 1.8., jotta metsästystä olisi metsästyskauden alussa helpompaa kohdistaa nuoriin yksilöihin. Kannanhoidollisten lupien lisäksi on ehdottomasti säilytettävä myös vahinko- ja turvallisuus perusteiset poikkeusluvat koko maassa. Suden viitearvoa tulee verrata susien tulevan syksyn kantaan kuten Ruotsissakin toimitaan. Tämä sen takia, että arvio susien syyskannasta kuvastaa parhaiten susikannan keskimääräistä kokoa vuoden kierrossa. Tämä lähtökohta yhdistettynä susien kannanhoidollisen metsästyksen aloittamiseen elokuussa ja metsästyksen kohdentaminen nuoriin yksilöihin todentaa parhaiten kannanhoidollisen metsästyksen vaikutukset susien syyskantaan.

Valitusoikeuteen tulisi tehdä myös muutoksia niin, että yhdistys, jolla ei ole konkreettista toimintaa alueella ei pystyisi tekemään myöskään valituksia alueen kaatoluvista; olipa kyse sitten karhun, ilveksen tai suden kaatoluvista. Myös mahdollisten valitusten nopeampi käsittely tulisi turvata niin, että kannanhoidollinen metsästys ei estyisi perättömien valitusten takia.

Luonnonvarakeskuksen suden ja muiden suurpetojen resurssit petokantojen arviointiin tulee varmistaa samalla kun siltä on edellytettävä läpinäkyvyyttä arvioiden tuotannossa. Viime talvena toteutettu intensiivinen DNA-keruu, joka oli suurempaa, kuin mihin Luonnonvarakeskus alun perin valmistautui, tuotti kannan kasvuksi 46 prosenttia. Samalla kun Euroopan Unioni lievensin susien suojelua, se edellyttää jäsenmailta tarkkaa susikannan koon osoittamista niin, että kanta pysyy suurempana kuin maan asettama suotuisan suojelutason viitearvo. Vastaava toimintaperiaate on tärkeää toteuttaa kaikkien suurpetojen osalta.

Ymmärrämme hyvin, että metsästystä voidaan ja täytyy rajoittaa tietyillä asioilla kuten alueellisilla lupakiintiöillä ja metsästyksen osallistuvien henkilöiden määrällä, mutta mielestämme metsästyksen rajoitus tietyillä asioilla kuten suden sukupuolella ja iällä on järjetöntä. Kuinka pystytään talvella määrittämään suden ikä ja sukupuoli varmaksi ennen riistalaukauksen tekemistä? Vastaus on, että ei mitenkään. Myös tämä DNA-näyte asia ja sen asettelu tässä metsästyslain muutoksessa on mielestämme järjetön tällaisessa muodossa. Tässä rangaistus lähtee heti syyllisyys olettamasta ja se on lähtökohtaisesti ongelmallinen tilanne siinä mielessä, että sudet pystyvät vaeltamaan ja siirtymään pitkiäkin matkoja. Tällaisessa muodossaan tämä tulisi tarkoittamaan sitä, että jos susi vaeltaa alueelta toiselle ja se ammutaan siellä kannanhoidollisen metsästyksen yhteydessä, niin suden ampujaa ja mahdollisesti myös luvanhaltijaa/metsästyksen johtajaa lähdetään lähtökohtaisesti syyttämään vähintään metsästysrikoksesta syyttä. Kuinka tällä rangaistus käytännöllä pystytään turvaamaan lailliseen susijahtiin osallistuvan henkilön oikeusturva; Ei mitenkään. Tähän pelkoon, että salakaadettu susi kuljetettaisiin lupa-alueelle on helppo ratkaisu. Jokin tietty instanssi kuten poliisi tai metsästyksenvalvojat voisi vastata näistä tarkastuksista. Kun susi kaadettaisiin kannanhoidollisen metsästyksen yhteydessä, niin valtuutettu henkilö käy

tarkastamassa suden kaadon ja siihen johtaneen tilanteen. NykYTEknologiaa käyttämällä ja luonnossa tehtävillä huomioilla tämä saadaan varmistettua luotettavasti ilman yksittäisen henkilön oikeusturvan polkemista. Metsästyslakiin tulisi saada myös kirjaus muiden asioiden lisäksi, että kannanhoidollisen metsästyksen tarkoitus on myös rajoittaa suurpetokantaa, ylläpitää niiden ihmisarkuutta ja ennaltaehkäistä vahinkoja.

Mielestämme metsästyslain muutosta tulee täydentää seuraavilla asioilla, jotta se on toteuttamiskelpoinen eli laki mahdollistaisi oikeasti kannanhoidollisen metsästyksen

1. Suden viitearvo on liian korkea ja sitä tulisi ehdottomasti muuttaa 273 yksilöstä 165 yksilöön sekä suden viitearvoa tulee verrata susien tulevan syksyn kantaan kuten Ruotsissakin toimitaan.
2. Kannanhoidollisella metsästyksellä metsästettävien susien enimmäismääräksi on määriteltä 65 yksilöä, joka on todellisuudessa todella vähän eli enimmäismäärää tulisi muuttaa suuremmaksi ja suden metsästysaika tulisi alkaa 1.8.
3. Luonnonvarakeskuksen suden ja muiden suurpetojen resurssit petokantojen arviointiin tulee varmistaa samalla kun siltä on edellytettävä läpinäkyvyyttä arvioiden tuotannossa. Vastaava toimintaperiaate on tärkeää toteuttaa kaikkien suurpetojen osalta.
4. Kannanhoidollisten lupien lisäksi on ehdottomasti säilytettävä myös vahinko- ja turvallisuus perusteiset poikkeusluvut koko maassa.
5. Metsästyslaki muutokseen tulisi sisällyttää suden lisäksi ilves ja karhu sekä maininnat muista kannanhoidollisen metsästyksen päämääristä.
6. Valitusoikeuden muutos: yhdistys, jolla ei ole konkreettista toimintaa alueella ei pystyisi tekemään myöskään valituksia alueen kaatoluvista sekä mahdollisten valitusten nopea käsittely.

Kuopio 21.10.2025

SUOMEN METSÄSTÄJÄLIITON POHJOIS-SAVON PIIRI RY

Lukkarinen Mirva
Suomen Metsästäjäliiton Pohjois-Savon piiri ry